

Gród i epidemia na Wileńszczyźnie

Akcja dożywiania 20 000 rodzin

Endemia kiły w powiecie brasławskim

WILNO 1.2. (tel. wł.). Ludność wiejska województwa wileńskiego, wskutek nieurodzajów, dotknięta została ciężką klęską głodu. Według danych, zebranych przez władze wojewódzkie i starostwskie, zażdzie potrzeba dożywiania około 20.000 rodzin.

Celem ulżenia ciężkiej doli ludności, zawiązał się Komitet Niesienia Pomocy Głodującej Ludności, na którego czele stoi gen. broni, Lucjan Żeligowski. Komitet przystąpił już do akcji. Komitet wydał apel do ogółu obywateli o przyjeście z pomocą ludności, dotkniętej klęską głodu. Również rząd przyszedł z pierwszą doraźną pomocą, wysyłając do poszczególnych powiatów 406 ton maki i 73 tony soli. Oczywiście, że pomoc ta jest niewystarczająca, tembardziej, że chodzi również o zorganizowanie na szeroką skalę akcji dożywiania dzieci w szkołach powszechnych.

W związku z klęską głodu wzmożła się na Wileńszczyźnie liczba zachorowań na dur plamisty, przybierając w niektórych miejscowościach rozmiary epidemii. W ostatnim miesiącu zarejestrowano na Wileńszczyźnie 201 wypadków duru plamistego, w tem 8 śmiertelnych. Największe nasilenie duru plamistego zanotowano w powiecie dziśnieńskim.

Pragnąc zapobiec rozszerzeniu się epidemii, wszczęto energiczną akcję zwalczania tyfusu plamistego sposobami wypróbowanymi. Na teren ob-

jęty epidemiją wyruszyło 5 kolumn epidemicznych, pod kierunkiem lekarzy-specjalistów. Również Czerwony Krzyż przychodzi z pomocą, kierując kolumnę dezynfekcyjno-kapie-

lową wraz z oddziałem żywnościowym na teren powiatu dziśnieńskiego.

WILNO 1.2. W gminach brasławskiej i slobódzkiej, powiatu bra-

slawskiego, panuje, jak przypadkowo stwierdzono w roku ubiegłym, kiła endemiczna. Gminy te zamieszkuje ludność starobrasławska, przybyła do powiatu brasławskiego w bardzo odległych czasach, z gubernji pskowskiej. W 85 osiedlach, liczących 5000 ludności zarejestrowano już 228 przypadków kiły objawowej, stwierdzonej ponad wszelką wątpliwość. Prawdopodobnie liczba chorych na kiłę jest znacznie większa.

Tak późne wykrycie tego ogniska kiły tłumaczyć należy tem, że ludność starobrasławska żyła się już jakgdyby z tą straszną chorobą i uważała ją za dopust Boży. Nie udawało się do lekarzy, conajwyżej zaś chorych na kiłę leczyli miejscowi tnachorzy i znachorki. Obecnie, gdy władze miejscowe dowiedziawszy się przypadkowo o panującej w tych gminach endemii kiły, udostępniły ludności pomoc lekarską, chorzy na kiłę chętnie się zgłaszają po bezpłatne porady i leczenie, nie ukrywając już choroby.

Akcja przeciwiłowa na terenie wspomnianych gmin jest w toku. Jakkolwiek ma jeszcze charakter prowizoryczny. Akcję tę prowadzi miejscowe sejmikowe ośrodki zdrowia przy poparciu czynników rządowych.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowana planowa akcja sanitarna, która będzie pomyślana w ten sposób, iż na teren będą wysłane kolumny sanitarne w składzie lekarzy specjalistów i pomocniczego personelu sanitarnego. Kolumny te organizuje Urząd Wojewódzki Wileński, współdziałając z Wydziałem Lekarskim USB. Uniwersytet zainteresował się endemiją kiły z punktu widzenia naukowego. Na miejsce wyjadą przedstawiciele trzech klinik uniwersyteckich, mianowicie kliniki chorób wenerycznych i skórnych, kliniki chorób nerwowych, oraz kliniki chorób dziecięcych.

Dotychczasowa akcja objęła już 300 osób, którym zbadano krew. W pierwszym rzędzie zwrócona jest uwaga na takich chorych, którzy znajdują się w stadium choroby szczególnie niebezpiecznym dla otoczenia. Należy podkreślić, że na spotkanie zarządzeniem władz poszły miejscowe władze duchowne, które przybywały m. in., że nie będą udzielać ślubów osobom, które nie przedstawiają odpowiednich zaświadczeń lekarskich.

Widzimy tedy, że na ludność wileńską Wileńszczyzny waży się klęska. Jedynie wspólny wysiłek społeczeństwa, samorządu i rządu może zapobiec groźnym skutkom tych klęsk.

Bezprawne noszenie sutann przez marjawitów i „narodowców“

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie, w Wydziale Karno-Administracyjnym, odpowiadała wczoraj czterech duchownych marjawickich i trzech z kościoła narodowego, oskarżonych o bezprawne noszenie czarnych sutann, podobnych zupełnie do szat księży rzymsko-katolickich. Pełen ksiądz obrządku rzymsko-katolickiego zatrzymał kilku marjawitów w czarnych sutannach i zwrócił się do policjanta, o sporządzenie protokołu. W tymże samym czasie proboszcz parafji kościoła na Chłodnej nadesłał do władz administracyjnych skargę na bezprawne noszenie czarnych sutann przez duchownych kościoła narodowego.

Sprawy te były rozpatrywane przez starostwo grodzkie i duchowni wyznani marjawickiego i kościoła narodowego skazani zostali na grzywnę po 1000 zł. każdy. Skarga apelacyjna od tego wyroku była wczoraj przed-

miotem rozprawy w Sądzie Okręgowym. Sąd powołał eksperta przedstawionego przez kurję metropolitalną w Warszawie. Obroncy oskarżonych podnosili, iż sutanny księży katolickich wydają się różnić się od szat noszonych przez oskarżonych. Mianowicie marjawici nosili na wierzchu monstrację, duchowni kościoła narodowego zaś używali sutann z szamierowaniem.

W wyniku rozprawy Sąd sprawę odczytał, celem zwrócenia się do MWR. i OP. z prośbą o wyjaśnienie, czy istnieją przepisy, które nie zezwalają na używanie czarnych sutann przez duchownych wyznani chrześcijańskich, poza kościołem rzymsko-katolickim.

Na sali sądowej przez cały czas przewodu w charakterze obserwatora zasiadał przedstawiciel biskupa Hodura, „ksiądz“ Padewski, głowa kościoła narodowego w Polsce.

Wyrok skazujący w wielkim procesie firmy „Atlantic“

W wypełnionej publicznością sali, która na długo przed godziną 11-tą rano w dniu 31 stycznia br. czekała w kolumnach sądowych, dopiero między godz. 12 a 13 odczytany został wyrok w sprawie firmy „Atlantic“.

Mocą wyroku oskarżony Witold Mosiewicz skazany został przy uwzględnieniu okoliczności łagodzących i przy odrzuceniu niektórych punktów oskarżenia na rok więzienia i 1000 zł. grzywny, która to kara na mocy amnestji i z powodu zaliczenia aresztu

tu przewencyjnego zostaje mu darowana. Oskarżony Antoniewicz skazany zostaje na 200 zł. grzywny, również przy zastosowaniu okoliczności łagodzących i uwzględnieniu wielkiego jego zasług dla portu gdyńskiego, która to kara również na mocy amnestji zostaje mu darowana.

Pozostali oskarżeni, a więc pp.: Anna de Rosset, Jachimczak, Małkowski i Taubert, zostali uniewinnieni.

Prokurator zapowiedział apelację

Kronika Kaliska

KONCERT CHÓRU UKRAIŃSKIEGO

W niedzielę, dnia 4 lutego r. b., o godz. 8 wiecz., w sali T-wa Muzycznego, odbędzie się koncert chóru ukraińskiego im. Leontowicza, pod dyktando I. Slobodan - Bieleckiego. Na program koncertu złożą się utwory klasyczne, kolendy, ukraińskie pieśni ludowe, słynne dumki itp.

OSTRZEŻENIE PRZED FAŁSZYWYMI DOMOKRĄŻCAMI

Na terenie woj. łódzkiego pojawiły się domokrażcy, uprawiający w mieszkaniach prywatnych i sklepach sprzedaż kuponów na towary wielkie. Sprzedawcy ci legitymują się kartami wizytowymi firm angielskich. Ponieważ stwierdzono, że agenci ci nieprawnie podszywają się pod miano przedstawicieli firm angielskich, te ostatnie zakomunikowały, iż wspomniane karty są fałszywkami i że w drodze domokrażnej sprzedaży na terenie Polski nie prowadzą.

NOCNE DYŻURY APTEK

W dniach od 1 do 15 lutego r. b. nocne dyżury pełnią następujące apteki w Kaliszu: p. Chrzanowskiego, ul. marsz. Piłsudskiego 30 i p. Ptaszynskiego, ul. Kanonicka.

ZDERZENIE POCIĄGU Z AUTOBUSEM

Na odcinku szosy Mostki — Bałki, w pow. kolskim, wydarzyła się katastrofa kolejowa, która na szczęście nie pociągnęła za sobą poważniejszych wypadków z ludźmi. Na przebiegającym przez szosę przejeździe kolejki wąskotorowej nastąpiło zderzenie pociągu, z Sompolna do

Włocławka, z autobusem pasażerskim z Pomorza. Parowóz pociągu uderzył w tył samochodu, który straszkany, stoczył się do przydrożnego rowu. Wśród pasażerów powstała panika. Na pomoc pośpieszyli okoliczni włościanie. Ośm osób odniosło lekkie okaleczenia, jak również szofer został lekko ranny. Jak ustalono dochodem, winę wypadku ponosi szofer, który, mimo sygnału ostrzegawczego, usiłował przejechać przez tor tuż przed idącym pociągami.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Na rynku kaliskim w dniu 30 stycznia r. b. placowano za: pszenicę od zł. 10.00 do 19.50, żyto od 13.00 do 13.20, jęczmień od 12.50 do 13.50, owies od 10.00 do 10.50, groch Victoria od 22.00 do 24.00.

TOPILEC NIE WYDOBYTY

Ciało chłopca 9-letniego Ratajczyka, który wpadł w przerębel na Prośnie dnia 25 stycznia r. b., pomimo codziennych poszukiwań, nie zostało dotąd odnalezione. Rozpacz rodziców nie ma granic. Codziennie wystają oni nad brzegiem rzeki i lamentując, oczekują z bólem w sercu na wieść, że choć martwe zwłoki będą mogli raz jeszcze ujrzeć. I tak codziennie. Biedni rodzice.

Z kraju

KIELCE. — Donosiliśmy już o aresztowaniu urzędnika Kasy Chorych w Kielcach Henryka Odeńskiego. Jak się okazuje, aresztowanie to jest w związku z głośną aferą z ubiegłego roku. Nadużycia popełnił wówczas jeden z wyższych urzędników Kasy Chorych, Antoni Chudziński, prowadzący agencję Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. Suma nadużyć sięga 30.000 złotych.

SOSNOWIEC. — W ubiegłą środę delegacja mieszkańców ulic Prez. Mościckiego i bloku ZUPU przy ul. Jagiellońskiej złożyła memoriał zarządowi miasta, wskazując w nim zasadniczo na fatalny stan tych ulic. Przy ul. Mościckiego znajduje się jedna z największych szkół Zagłębia i dzieci zmuszone są do przesiadywania w niewietrzonych izbach szkolnych.

SOSNOWIEC. — W nocy na 31 stycznia r. b. dokonano zamachu na mieszkankę Jana Skiby, zamieszkałą jęcego przy ul. Szkolnej w Dąbrowie Górniczej. Zamach ten mógł być powołany za sobą tragiczne następstwa, gdyż nieznaną sprawcą położyła na parapecie okna materiał wybuchowy, którego eksplozja wywołała panikę wśród domowników.

ŁÓDŹ. — We wsi Górki Janowska pod Sieradzem powiesił się 32-letni Władysław Uzanek. Okazało się, że popełnił on samobójstwo, gdyż nie wybrano go wójtem.

Transport wychodźców

W przyszłym tygodniu wyjeżdża przez Gdynię do Stanów Zjednoczonych A. Pin. transport emigrantów, złożony z 300 osób. Są to przeważnie bliscy krewni uchodźców amerykańskich, gdyż konsul generalny U. S. A. w Warszawie w dalszym ciągu stosuje ograniczenia wyjazdowe.

Z nominalnego kontyngentu dla emigrantów polskich, wynoszącego 5 tysięcy osób, wobec stosowanych ograniczeń, wyjedzie w roku bież. nie więcej, jak 2000 wychodźców.

Sport

Hokej

MECZ HOKEJOWY POLSKA — NIEMCY

Znana hokejowa drużyna niemiecka, Berliner Schlittschuhclub złożyła ofertę na rozegranie w Polsce dwóch meczów, bezpośrednio po mistrzostwach świata w Medjoanie. Berlińczycy chcą przyjechać do Polski w swoim najbliższym składzie, wzmacnieni graczami kanadyjskimi.

W odpowiedzi Polski Zw. hokeja lodowego zaproponował rozegranie międzypaństwowych meczów Polska — Niemcy.

Narciarstwo

ŚWIĘTO ZIMY

Polski Zw. Narciarski organizuje wielki zjazd do Zakopanego na „święto zimy“ w okresie 1 — 14 lutego b. r. Uługowe bilety kolejowe (70 proc. zniżki) i karty uczestnictwa są do nabycia we wszystkich oddziałach i agenturach P. B. P. „Orbis“.

Sporty zimowe

SPORT W CZECHOSŁOWACJI

Czynne od roku w Pradze czeskiej z wielkim finansowym powodzeniem sztuczne lodowisko obecnie już nie potrafi zaspokoić wszystkich wymagań, ani obsłużyć wciąż zwiększającej się armji zwolenników sportów zimowych. W Pradze powstał za tem plan wybudowania drugiego sztucznego lodowiska. W górach Karkonoszach, niedaleko rzeki Muniawa, ma być wybudowany zimowy basen i sztuczne lodowisko, które ze względu na wysokość położenia mogłoby być czynne znacznie dłużej, niż praskie. W lecie sztuczne lodowisko zamieniałoby się w piwialnię. Ciekawą innowacją będzie skłany dach, który latem ustąpiłby promieniom słonecznym i ogrzewał wodę. Czesi dają do tego, aby Karkonosze stały się miejscowością kuracyjną o światowej sławie.

W KILKU WIERSZACH

Mec. Gordziński wyjeżdża do

Medjoanu na hokejowe mistrzostwa świata i Europy, w charakterze delegata Polskiego Zw. hokeja lodowego. P. Gordziński weźmie udział w kongresie Międzynarodowego Zw. hokejowego, a ponadto obarczyony został misją zakontraktowania szeregu przeciwników zagranicznych na tournée do Polski, oraz wyrobienie polskiej drużyny startów zagranicą.

Niedawny mecz bokserski Poznań — Berlin zakończył się dla niemieckiej ekspedycji przysięgłym zwycięstwem. Jak wiadomo, Niemiec Weinhold w wadze muszej przegrał przez nadagę. W wyniku surowej nagany otrzymał kierownik ekspedycji, a macedzyski klub Weinholda, BC Oberspre, ukarany został trzymiesięczną dyskwalifikacją.

ZAGRANICA

Szwedzki Zw. Pkiki Nożnej zdecydował, że międzypaństwowy mecz polski — Szwecja odbędzie się w Sztokholmie, w dniu 23 maja b. r.

Po raz dziewiąty w ostatnich tygodniach walczyli w San Francisco dwaj najlepsi zawodowcy tenisowi świata, Tilden i Vines. W meczu tym zwyciężył Vines 6:1, 3:6, 4:6, 6:3, 6:1. Jest to już piąte zwycięstwo Vinesa na rozegranych z Tildem 9 spotkaniach.

Słynna amerykańska drużyna hokeja lodowego. USA Rangers, doznała w Zurichu sensacyjnej porażki, przegrywając do reprezentacji Szwajcarii 0:3. Nazajutrz Amerykanie grali z reprezentacją Zurichu, remisując 1:1.

Bokserska reprezentacja Szwecji pokonała Norwegię w stosunku 10:6.

Do światowych zawodów gimnastycznych, które odbędą się w Budapeszcie z końcem maja b. r. zgłosił dotąd swój udział 17 państw. Szwajcaria, zapowiedziała przyjazd trzech zespołów, liczących 300 członków.

Kronika sądowa

Echa upadłości banku

WARSZAWA. — Do warszawskiego Sądu Apelacyjnego wpłynęło zażalenie akcjonariuszów łódzkiego Banku Handlowego, którego upadłość oraz nadużycia, popełnione w swoim czasie na szkodę wierzytelni, były przedmiotem śledztwa. Śledztwo toczyło się przeciwko dyrektorowi Gordowskiemu, prezesowi Rady, Biedermanowi, oraz znanemu przemysłowcowi Scheiblerowi; śledztwo to zostało jednak umorzone i poszkodowani akcjonariusze skarżą tę decyzję sędzię śledczego. Sąd Apelacyjny zażądał z Łodzi akt sprawy.

Skazanie znachora

WARSZAWA. — Starostwo grodzkie skazało Piastuskiewicza na 1000 zł. grzywny za uprawianie nielegalnej praktyki lekarskiej. Starostwo wszczęło dochodzenie przeciwko znachorowi, na podstawie podjętą w dniu 10.12.33, jakie ukazały się w dziennikach. Dowodem, przemawiającym przeciwko Piastuskiewiczowi, była też recenzja z książki p. t. „Zachorowalność“, zamieszczona w czasopiśmie „Wytworny pan“. W recenzji tej Piastuskiewicz pokpiwał sobie z oficjalnej medycyny. Od orzeczenia tego odwołał się Piastuskiewicz do Sądu Okręgowego, który jednak uznał winę jego za udowodnioną, zmniejszając jedynie karę do 500 zł.

Falszerze win

WARSZAWA. — Przed Sądem Okręgowym zasiadł Hersz Szejna, oskarżony o fałszowanie win. Szejna wpadł na pomysł naklejania etykiet z nagłówkiem „Cinzano“ na butelki krajowego wina owocowego, z jakiego domieszką, które puszczały następnie w obieg, jako oryginalny vermouth włoski. Produkt swój Szejna puszczał na prowincję i tylko dzięki temu proceder fałszowania butelek przez czas dłuższy uchodził mu bezkarnie.

Sąd skazał Szejnę na 1000 zł. grzywny i zasądził powództwo cywilne od poszkodowanej firmy.

Falszerze pieniędzy

Sędzia śledczy 1-go rewiru zakończył śledztwo w sprawie rozgąłżonej bandy falszerzy bilonu srebrnego, zlikwidowanej w r. ub. na terenie Warszawy i miast prowincjonalnych. W stan oskarżenia postawiono 10-ciu falszerzy, z niejakim Izraelem Singerem na czele. Dowodami rzeczowymi w sprawie są formy do odbijania 5-złotówek i większe zapasy fałszywego bilonu, znalezione w zdekonspirowanej „fabryce“ przy ul. Twardej.

Za obrazę marsz. Piłsudskiego

OSTRÓW. — Sąd Okręgowy rozprawy sprawę mieszkańców Piaszków, powiatu gostyńskiego, oskarżonych o obrazę Marsz. Piłsudskiego. Wyrokiem sądu skazani zostali Kowalik na 7 miesięcy więzienia, Wechman na 4 miesiące, Skorupski i Gano po pół roku.

Napad rabunkowy

TARNOWSKIE GÓRY. — Sąd Okręgowy w Tarnowskich Górach, na sesji wyjazdowej w Lublińcu, rozprawy sprawę napadu rabunkowego dokonanego w listopadzie ubiegłego roku na listonosza Sienkiewicza. Głównym sprawcą napadu, niejaki Patek, skazany został przez sąd na 7 lat więzienia. Reszta sprawców ujęta później, odpowiadała wczoraj przed sądem. W wyniku rozprawy skazano Walla na 5 lat więzienia, Siwca na 2 lata, Matysiaka na półtora roku.

Kara śmierci

TORUŃ. — Sąd Doraźny w Toruniu skazał wczoraj na śmierć przez powieszenie Józefa Czajkowskiego za szpiegostwo.

Skazany odwołał się do łaski Pana Prezydenta.

Wyśnięcie

Od p. M. Germana, lekarza denty, otrzymujemy list treści następującej:

W związku z wzmianką z piątku 26 b. m. w poczytnym piśmie Sz. PP. „Zagadkowe zgony“, uprzejmie proszę o sprostowanie: Lekarz dentyista Maurycy German, Marszałkowska 99, żyje i trwa na posterunku; zmarł natomiast technik dentyistyczny Maurycy Geerman, Furmańska 10.

Na budowę pierwszego schronu

Dnia 2 lutego r. b., o godz. 12-iej w południe, Koło Instruktorów L. O. P. P. Nr. 463 organizuje poranek filmowy w dużej sali Colosseum, Nowy Świat 19. Wyświetlany będzie największy film cowboyski: „Kawalerowie Dalekiego Zachodu“.

Dochód przeznaczony jest na budowę pierwszego schronu przeciwgazowego i punktu odkażeniowego dla m. st. Warszawy. Bilety po 40 groszy.

Komunikaty teatrów

„POD BIAŁYM KONIEM“

Teatr „Wielka Operetka“ pod dyktando Andrzeja Własta wystawi w najbliższym czasie operetkę Benatzky'ego „Pod Białym Konim“. Utwór głośnego kompozytora, pomysły jako widowisku w kilkunastu obrazach, odznacza się barwnością i, do wypowiedzi libretta i muzyką lekką, melodyjną, miło wpadającą w ucho. Nie jest to operetka w klasycznym tego słowa znaczeniu, raczej wodevil w nowoczesnym ujęciu, pełen ruchu i rytmu, pełen pogody i sentymentu, słowem widowiskiem dla najszerszych sfer publiczności.

Operetka „Pod Białym Konim“ otrzymała bogatą wystawę wg. projektu teatru „Mogador“ w Paryżu i obśady najlepszą, na jaką stać Warszawę, a więc w głównych rolach wystąpią: Tola Mankiewiczówna, Eugeniusz Bodo, Władysław Walter, a obok nich Gabrieli, Niemirzanka, Zabczyński i Ruszkowski w otoczeniu 100 osób wielkiego zespołu. Reżyseruje Stanisław Perzanowski. Balet układa Jan Wojciechowski, stronę muzyczną opracowuje Iwo Wesby.